पितृसूक्तः

श्रीकाश्यां दुग्धविनायकास्थत नपालि-सौभाग्य पुस्तकालय-दानमण्डलाध्यक्षेण
धितालोपाव्ह पं० टीकादत्तशर्मणा प्रकाशितम् ।

श्रीकाश्यां रामघट्टस्थ हितचिन्तक मुद्रणालयाध्यक्षेण
कृ० व० पावगी इत्यनेन मुद्रितम् ।

प्रथमावृत्ति ३००० सन १९४१

पुस्तकसं॰
४१८

पितृ सक्तः

लोकनाथाचार्यात्मज दिवाकर-द्विमाथ आचार्यस्येदं पुस्तकम्,
ॐ ॥ श्रीपशुपति-देवपत्तन-काष्ठमण्डपो नेपाल ॥ ॐ

हरिः ॐ अग्नयेकव्यवाहनायस्वाहा।
सोमायपितृमतेस्वाहा॥ अपहताऽअसुरा
रक्षाꣳसिवेदिषदः ॥ १ ॥ येरूपाणि ।

पि० प्रतिमुञ्चमानाऽअसुराऽसन्तः स्वधया सू०
१ चरन्ति ॥ परापुरो निपुरो येभरन्त्यग्निष्ट्वा
न्ह्लोकात्प्रणुदात्यस्मात् ॥ २ ॥ अत्रापि
तरोमादयद्ध्वंस्यथा भागमावृषायद्धम् ॥
अमीमदन्तपितरो यथाभागमावृषायिषत १

॥ ३ ॥ नमोवः पितरो रसायनमोवः पित
रः शोषायनमोवः पितरो जीवायनमोवः
पितरः स्वधायैनमोवः पितरो घोरायनमो
वः पितरो मन्यवेनमोवः पितरः पितरो न
मोवो गृहान्नः पितरो दत्त सतो वः पितरो दे

ष्मैतद्वः÷पितरोवासः÷॥ ४ ॥ आधत्त। पितरोगर्भंकुमारम्पुष्करस्रजम्॥यथेहपुरुषोसत्॥५॥ ऊर्ज्जंवहन्तीरमृतंघृतम्पयः÷कीलालंपरिस्रुतम्॥ स्वधास्थतर्पयतमेपितॄन्॥ ६ ॥ हरिः ॐ तदेव॥ तदे

वाग्निस्तदादित्यस्तद्वायुस्तदु चन्द्रमाः ॥
तदेवशुक्रन्तद्ब्रह्मता आप स प्रजापं
तिः ॥ १ ॥ सर्वेनिमेषाज्ज्ञिरेविद्युतः
पुरुषादधि ॥ नैनमूर्ध्वन्नतिर्य्यञ्चन्नमद्ध्युप
रिजग्रभत् ॥ २ ॥ नतस्यं । प्रतिमाऽअं

स्तियस्यनामंमहुच्यशं÷ ॥ हिरण्ययुगुब्भर्भ
ऽइत्येषमामांहि ६ सीदित्येषायस्म्मान्न
जातऽइत्येष॰ ॥ ३ ॥ एषोहं। देव॰प्रदिशो
नुसर्व्वांऽपूर्व्वोंहजात॰सऽउगब्भैंऽअन्त॰ ॥
सऽएवजात॰सजंनिष्ष्यमांणंप्रत्यङ्नां

स्तिष्ठतिसर्व्वतोमुखꣳ ॥ ४ ॥ यस्म्मांज्जात
न्नपुराकिञ्चनैवयऽआंबभूवभुवंनानिविश्वा ॥ प्रजापतिꣳप्रजयांसꣳरराणस्त्रीणि
ज्योतींꣳषिसचतेसषोडशी ॥ ५ ॥ येन
द्यौरुग्रापृथिवीचंदृढायेनस्वस्तभितंय्ये

पि० ४ नुनाकं÷ ॥ योऽअन्तरिक्षेरजंसोव्विमानु६ कस्म्मैदेवायंहुविषांव्विधेम ॥ ६ ॥ यङ्क्रन्दं सीऽ अवंसातस्तभानेऽ अभ्यैक्षेतांम्मनं सारेजंमाने ॥ यत्राधिसूरऽउदितोव्विभा तिकस्म्मैदेवायंहुविषांव्विधेम ॥ आपोंहय सू० ४

द्भृहुतीर्य्याश्चिदापः÷ ॥ ७॥ ब्रेनस्तत्पश्य
न्निहितङ्गुहासद्यत्रविश्वम्भवत्येकनीड
म् ॥ तस्मिन्निदꣳसञ्चविचैतिसर्व्वꣳसऽ
ओतꣳप्रोतश्चविभूःप्रजासु॥८॥प्रतद्वोचे
दमृतन्नुविद्वान्गन्धर्व्वोधामविभृतङ्गुहास

त् ॥ त्रीणि पदानि निहिता गुहास्य यस्तानि
वेद सपितुः पिता सत् ॥ ९ ॥ सनो बन्धुर्जनि
तासद्विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा ॥
यत्र देवाऽअमृतमानशानास्तृतीये धामन्न
ध्यैरयन्त ॥ १० ॥ पुरीत्यं भूतानि पुरीत्यं लो

कान्परीत्यसर्व्वाँ÷प्रदिशोदिशश्च॥ उप
स्थायप्रथमजामृतस्यात्मनात्मानमभि
संविवेश॥ ११॥ परिद्यावापृथिवी। सद्यऽ
इत्वापरिलोकान्परिदिशः परिस्व÷॥ऋत
स्यतन्तुंवितंतांविचृत्यतदपश्यत्तदभवत्त

पि० दांसीत् ॥ १२ ॥ सदंसुस्पतिंम् ॥ सदंसुस्प सू०
६ तिमद्भुंताम्प्रियमिन्द्रंस्यकाम्यंम् ॥ सु
निम्मेधामंयासिषꣳस्वाहां ॥ १३ ॥ या
म्मेधान्देवगुणाꣳपितरंश्चोपासंते ॥ तया
मामद्यमेधयाग्नेमेधाविंनङ्कुरुस्वाहां १४ ६

मेधाम्मेव्वरुणोददातुमेधामग्निः प्रजापं
तिः ॥ मेधामिन्द्रश्चव्वायुश्चमेधान्धाता
ददातुमेस्वाहा ॥ १५ ॥ इदम्मेब्रह्मचक्ष
त्रञ्चोभेश्श्रियमश्नुताम् ॥ मयिदेवादं
धतुश्श्रियमुत्तमान्तस्यैतेस्वाहा ॥१६॥ ह

पि० ७

रि:ॐकृणुष्वपाजः प्रसितिन्नपृत्थवीँर्याहिराजेवामवाँ२ऽइभेन॥ तृष्वीमनुप्रसितिन्द्रूणानोस्तांसिविध्यरक्षसस्तपिष्ठैः॥१॥ तवंभ्रमासऽआशुयापतन्त्यनुंस्पृशधृषुताशोशुचानः॥तपूंष्यग्नेजुह्वापतङ्गा

सू० ७

नसंन्दितोव्विसृंजुविष्ष्वंगुल्काः ॥ २ ॥
प्रतिस्प्पशोव्विसृंजुतूर्णितमो भवांपायुर्व्वि
शोऽअस्याऽअदंब्धः ॥ योनौदूरेऽअघशं
सः सोयोऽअन्त्यग्नेमाकिंष्टेव्यथिरादंधर्षी
त् ॥ ३ ॥ उदग्ंग्ने । तिष्ठप्प्रत्यातनुष्ष्व

पि० न्युमित्रा॑ २ऽओषताऽत्तिग्गमहेते ॥ योनो सू०
८ ऽअरा॑ति ६ समिधानचक्रेनी चातन्धक्ष्यत्
सन्नशुष्कंम् ॥ ४ ॥ ऊर्द्धोभंवप्रतिंविध्या
ध्यस्मदा विष्कृंणुष्वदैव्यान्यग्ने ॥ अवं
स्थिरातनुहियातुजूनाञ्जामिमजा॑मिम्प्र ८

मृणीहि शत्रून्॥ अग्नेष्ट्वातेजसासादयामि
।५। हरिः ॐ सुरांवन्तम्बर्हिषदं ँ सुवीरंय्यज्ञ
ँ हिंन्वन्तिमहिषानमोभिः॥ दधान्नाःसो
मंन्दिविदेवतासुमदेमेन्द्रंय्यजमानाःस्व
र्का३ ॥ १ ॥ यस्तेरसःसम्भृत ऽ ओषं

पि० धीषुसोमंस्युशुष्मुंसुरंयासुतस्यं ॥ ते सू०
१ नंजिन्वयजंमानुम्मदैनुसरंस्वतीमुश्विनु
विन्द्रमुग्निम् ॥ २ ॥ यमुश्विनु । नसुं
चेरासुरादिधुसरंस्वत्यसुंनोदिन्द्रियायं ॥
इमन्त ऽशुक्रम्मधुंमन्तमिन्दु ऽसोमु ऽ १

राजानमिहभक्षयामि ॥ ३ ॥ यदत्रं
रिप्तꣳ रसिनं ÷ सुतस्यय दिन्द्रो ऽअपिबु
च्छचीभिः ॥ अहन्तदस्य मनसाशिवेन
सोमꣳ राजानमिहभक्षयामि ॥ ४ ॥
पितृभ्यं÷स्वधायिभ्यं÷ । स्वधानमः÷

पि० पितामुहेभ्यः÷स्वधायिभ्यः÷स्वुधानमुः सू०
१० प्रपितामहेभ्यः÷स्वधायिभ्यः ÷ स्वुधान
मः÷ ॥ अक्षन्पितरोमीमदन्तपितरोतीतृ
पन्तपितरः÷पितरः÷शुन्धध्वम् ॥ ५ ॥ पुन
न्तुमापितरः÷ सोम्यासः÷पुनन्तुमापिता १०

मुहाः पुनन्तुप्प्रपितामहाः ॥ पवित्रेण शुता
युंषा ॥ पुनन्तुंमा पितामुहाः पुनतुन्प्प्रपिं
तामहाः ॥ पवित्रेण शुतायुंषाविश्श्वमायु
र्व्यश्श्नवै ॥ ६ ॥ अग्नुऽआयूंꣳषि । पव
सुऽआसुवोर्ज्जमिषंञ्चनः ॥ आरेबांधस्वदु

पि० च्छुनाम् ॥ ७ ॥ पुनन्तुमा ॥ देवजुना२ सू०
११ पुनन्तुमनंसाधियं÷ । पुनन्तुविश्वांभूता
निजातवेद÷पुनीहिमां ॥ ८ ॥ पुवित्रेण
पुनीहिमा । शुक्रेणदेवदीद्यत् ॥ अग्नेक्रत्वा
क्रतूँ१ऽरनुं ॥ ९ ॥ यत्तेपवित्रंमर्चिष्यग्ने ११

ब्वितंतमन्तुरा ॥ ब्रह्मतेनंपुनातुमा ॥१०॥
पवंमानःसोऽअद्यनंःपवित्रेंणवि चर्षणिः।
यःपोतासपुंनातुमा ॥११॥ उभाब्भ्यान्देव। सवितःपवित्रेंणसुवेनंच ॥ माम्पुनीहि
ब्विश्वतंः ॥ १२ ॥ ब्वैश्वदेवीपुंनती। देव्या

पि० १२ गाय॒स्यांमि॒माबु॒ह्यस्तन्वो॒वीतपृ॑ष्ठा६ ॥ तया॒मद॑न्त६ सध॒मादे॑षुव्व॒य ७ स्यां॒मु॒पतं॑ योर॒यीणाम् ॥ १३ ॥ ये सं॑मा॒ना॒ऽसम॑नस६ पि॒तरो॑यम॒राज्ये॑ ॥ तेषा॑न्लो॒क॒ऽस्व॒धानमो॑ यु॒ज्ञोदे॒वेषु॑कल्पताम् ॥ ४१ ॥ ये सं॑माना॒ऽ

सू० १२

समंनसोजीवाजीवेषुमामुकाः ॥ तेषाꣳ
श्रीर्म्मयिकल्प्यतामस्मिँल्लोकेशत ६ स
मांꣳ ॥ १५ ॥ द्वेसृती । ऽअंशृणवम्पितृणा
णामहन्देवानांमुतमर्त्यानात् ॥ ताभ्यां
मिदंविश्वमेजत्समैतियदंन्तुरापितरंम्मा

पि० तरंञ्च ॥ १६ ॥ इदꣳहविꣳप्रजनंनम्मेऽअ सू०
१३ स्तुदशंवीरꣳसर्व्वंगणꣳस्वꣳस्तयै ॥ आक्त्मु
सनिंप्प्रजासनिंपशुसनिंलोकुसन्त्यंभयुस
निं ॥ अग्निꣳप्प्रजाम्बंहुलाम्मैकरोत्वन्नम्प
योरेतोंऽअस्म्मासुंधत्त ॥ १७ ॥ उदी १३

रतामवरऽउत्परासऽउन्मद्यमाः पितरः
सोम्यासः ॥ असुन्यऽईयुरवृकाऽऋत
ज्ञास्तेनोवन्तुपितरोहवेषु ॥ १८ ॥ अङ्गि
रसोनः । पितरोनवग्वाऽअथर्वाणोभृगं
वः सोम्यासः ॥ तेषांवयꣳसुमतौयज्ञि

पि० यांनुमपिंभद्रेसौमनुसेस्यांम ॥ १९ ॥ सू०
१४ येनुꣳ पूर्वेंपितरं÷सोम्यासोंनूहिरेसौमपी
थंवसिंष्ठाꣳ ॥ तेभिंर्य्यम ३ संꣳररांणोहुवी
ष्यंष्युशन्नुशद्भिं÷प्रतिकाममंत्तु ॥ २० ॥
त्वꣳसोमप्प्राचिंकितोमनीषात्वꣳरजिंष्ठम १४

नुनेषिपन्थांम् ॥ तवप्रणीतीपितरोनऽइ
न्दोदेवेषुरत्नंभजन्तुधीरांः ॥ २१ ॥
त्वयाहिनः÷पितरः÷सोमपूर्व्वेकर्म्माणिचु
क्रुःपवमानधीरांः ॥ वन्वन्नवातःपरिधीं१
ऽरपोर्ण्णुवीरेभिरश्वैर्म्मघवाभवानः ॥ २२ ॥

पि० १५ त्वꣳसोम । पितृभिः संविदानोनुद्यावा पृथिवीऽआततन्थ ॥ तस्मैतऽइन्दोहविषाविधेमवय ꣳ स्यामपतयोरयीणाम् ॥ २३ ॥ बर्हिषदःपितरऽऊत्यूर्वागिमा वोहव्याचकृमाजुषध्वम् ॥ तऽआगतावं सू० १५

सा॒शन्तं॑मे॒नाथा॑नु॒ꣳशं॑ꣳयो॒र॑रु॒पोद॑धात २४
आहा॒म्पि॒तॄन्त्सु॑वि॒दत्रा॑ँ२ऽअवित्सि॒नपा॑त
ञ्चवि॒क्रम॑णञ्चविष्ण॒ोऽ ॥ ब॒र्हि॒ष॒दो॒ये स्व॒
धया॑सु॒तस्य॒भज॑न्तपि॒त्वस्त ऽ इ॒हाग॑मि
ष्ठाः ॥ २५ ॥ उप॑हू॒ताः॑पि॒तर॑ः । सो॒म्या

पि० १६ सौबर्हिष्येषुनिधिषुंप्रियेषुं ॥ तऽआगंम सू०
न्तुतऽइहश्रुंवन्त्वधिंब्रुवन्तुतेवन्त्वस्मा
न् ॥ २६ ॥ आयंन्तु । नःपितरः सोम्या
सौम्यिष्वात्ताःपथिभिर्देवयानैः ॥ अ
स्मिन्यज्ञेस्वधयामदन्तोधिंब्रुवन्तुतेव १६

न्त्वस्मान् ॥ २७ ॥ अग्निष्वात्ताःपित
रऽएहगंच्छतुसदं÷सदःसदतसुप्प्रणीत
यः॥अत्ताहुवीऽषिप्प्रयंतानिबर्हिष्यथां
रयिꣳसर्व्ववीरन्दधातन ॥ २८ ॥ येऽअंग्नि
ष्वात्तायेऽअनंग्गिनष्वात्तामध्योदिवꣳ

पि० स्वधयामादयन्ते ॥ तेभ्यः÷स्वराडसुनी सू०
१७ तिमेतांऽयथावशन्तन्वङ्कल्पयाति॥२९॥
अग्निष्ष्वात्तान्नृतुमतोहवामहेनाराशꣳ·
सेसोमपीथंऽयऽआशुः ॥ तेनोव्विप्रांसꣳ
सुहवांभवन्तुव्वयꣳस्यांमपतयोरयीणाम् १७

॥ ३० ॥ आच्यो॒जानु॑ । दक्षि॒णतो॒
नि॒षद्ये॒मꣳ य॒ज्ञमु॒भि गृ॑णीतु॒ विश्वे॑ ॥ मा
हि॑ꣳसिष्ट॒ पित॑रꣳ॒ केन॑ चिन्नो॒ यद्व॒ऽआग॑ः॑ पु
रु॒षता॒ कर॑ाम ॥ ३१ ॥ आसी॑नासोऽअरु
णी॒नामु॒पस्थे॑ रयि॒न्ध॑त्त॒ दाशु॑षे॒ मर्त्या॑य ॥

पि० पुत्रेब्भ्यः÷पितरस्तस्युवस्व ६ प्रयच्छतुत सू०
१८ ऽइहोर्ज्जन्दधात॥ ३२॥ यमंग्ने । कव्य
वाहनत्वंचिन्मन्यसेरयिम्॥तन्नोगीर्ब्भि२
श्श्रवाऽयन्देवत्रापनयायुजम्॥ ३३ ॥
सोऽअग्नि२ । कव्यवाहनंपितन्यक्षद्द १८

तावृधं÷ ॥ प्रेदुंहुव्यानिंवोचतिदेवेभ्यंश्च
पितृभ्युऽआ ॥ ३४ ॥ त्वमंग्गनऽईडितः
कंव्यवाहनावांड्ढव्यानिंसुरभीणिंकृत्वी ॥
प्रादांःपितृभ्यं÷ स्वधयातेऽअंक्षन्नद्धित्व
न्देवप्पयंताहुवीꣳषिं ॥ ३५ ॥ येचेहपित

पि० रोयेचुनेहयाँश्चंविह्नयाँरऽउंचुनप्प्रंविह्न ॥ सू०
११ त्वंवैत्थयतितेजांतवेदꣳ स्वधाभिर्य्यज्ञꣳ
सुकृतञ्जुषस्व ॥ ३६ ॥ इदम्पितृभ्योन
मोऽअस्त्वद्यपूर्व्वासोयऽउपरासऽईयुः ॥
येपार्थिवेरजस्यानिषत्तायेवानूनꣳ सुव १९

जनांसुविक्षु ॥३७॥ अध्यथा । नः पितरः
परांस ः प्रत्कासौ ऽ अग्नऽऋतमांशुषा
णाः ॥ शुचीदयन्दीधितिमुक्थशासः
क्षामांभिन्दन्तोऽअरुणीरपव्रन् ॥३८॥
उशन्तस्त्वानिधीमह्युशन्तः समिधीम

पि० हि ॥ उशन्नुशतऽआवहपितृन्न्हविषेऽअ सू०
२० त्तवे ॥ ३९ ॥ अपाम्फेनेनमुचेः शिरऽइ
न्द्रोदवर्त्तयः॥विश्वायदजंयुस्पृधं÷॥४०॥
हरिः ॐ सहस्रंशीर्षापुरुषः। सहस्राक्षः स
हस्रं पात्॥ सभूमिं॰सर्व्वतस्पृत्वात्यंतिष्ठ २०

दशाङ्गुलम् ॥ १ ॥ पुरुष एवेदꣳ सर्वं यद्भूतं
यच्च भाव्यम् ॥ उतामृतत्वस्येशानो यद
न्नेनातिरोहति ॥ २ ॥ एतावानस्य । महि
मातो ज्यायाँश्च पूरुषः ॥ पादोस्य विश्वा
भूतानि त्रिपादस्यामृतन्दिवि ॥ ३ ॥ त्रिपा

पि० दुर्ह्ड उदैत्पुरुषःपादोस्येहाभवत्पुनः ॥ सू०
२१ ततोविष्वङ्व्यक्रामत्साशनानशनेऽअ
भि ॥ ४ ॥ ततोविराडजायतविराजोऽअ
धिपूरुषः ॥ सजातोऽअत्यरिच्यतपश्चा
द्भूमिमथोपुरः ॥ ५ ॥ तस्माद्यज्ञात्सर्व्व २१

हुत꣡ꣳसम्भृ꣡तम्पृषदा꣡ज्यम् ॥ प꣡शू꣡ꣳस्ताँश्चक्रे
वायु꣡व्या꣡नार꣡ण्याग्रा꣡म्याश्च꣡ये ॥ ६ ॥
तस्म्मा꣡द्य꣡ज्ञात्स꣡र्व्व꣡हुत꣡ऽऋचꣳसामा꣡नि ज
ज्ञिरे ॥ छन्दा꣡ꣳसि ज꣡ज्ञिरे꣡तस्मा꣡द्य꣡जु꣡स्त
स्म्मा꣡दजायत ॥ ७ ॥ तस्म्मा꣡दश्वा꣡ऽअ

पि० २२ जायन्तुयेकेचौभुयादंतꣳ ॥ गावोहैजज्ञि सू०
रेतस्म्मात्तस्म्मांज्जाताऽअंजावयं÷॥८॥तं
य्युज्ञम्बर्हिषिप्प्रौक्षन्पुरुषञ्जातमंग्रत꣡ः॥
तेनंदेवाऽअंयजन्तसाद्ध्याऽऋषंयश्चये॥९॥
यत्पुरुषंव्यदधुꣳकतिधाव्यंकल्पयन् ॥ २२

मुखाद्भिमंस्यासीत्किम्बाहूकिमूरूपादाऽ
ऽउच्यते ॥ १० ॥ ब्राह्मणोस्यमुखंमासी
द्बाहूराजन्यः कृतः ॥ ऊरूतदस्ययद्वै
श्यं÷पद्भ्याꣳशूद्रोऽअजायत ॥ ११ ॥
चन्द्रमामनंसोजातश्चक्षोः सूर्य्योऽअजा

पि० यत ॥ श्श्रोत्रा॑द्वा॒युश्चं॑प्रा॒णश्च॒मुखा॑दग्निरं॑ सू०
२३ जायत ॥ १२॥ नाभ्या॑ऽआसीदन्तरि॑क्ष॒ꣳ
शीर्ष्णो॒द्यौः समं॑वर्त्तत ॥ प॒द्भ्याम्भूमि॒र्दिश॒ꣳ
श्रोत्रा॒त्तथा॑लो॒काँ२ऽअ॑कल्पयन् ॥ १३ ॥
यत्पुरु॑षेण ।ह॒विषा॑दे॒वाय॒ज्ञम॑तन्वत ॥ ब्रु २३

सुन्तोस्यासीदाज्ज्यंब्रीष्मऽइध्मश्शरद्ध
विः ॥ १४ ॥ सप्तास्यासन्परिधयस्त्रिः स
प्तसमिधः कृताः ॥ देवायद्यज्ञन्तन्वानाऽ
अबध्नन्पुरुषम्पशुम् ॥१५॥ यज्ञेनयज्ञम
यजन्तदेवास्तानिधर्म्माणिप्रथमान्यासं

पि० न् ॥ तेहुनाकंम्महिमानं÷सचन्तुयत्रपूर्वे सू०
२४ साद्ध्याःसान्तिदेवाः ॥ १६ ॥ हरिः ॐ नमं
स्तेरुद्रमुन्यवंऽउतोतुऽइषंवेनमं÷ ॥ बाहु
भ्यांमुततेनमं÷ ॥१॥ यातेरुद्रशिवातनूर
घोरापांपकाशिनी ॥ तयानस्तन्वाशन्तं २४

मयागिरिशन्तुभिचाकशीहि ॥ २॥ या
मिषुङ्गिरिशन्तुहस्तेबिभर्ष्यस्तवे ॥ शिवा
ङ्गिरित्रताङ्कुरुमाहिꣳसीꣳपुरुषञ्जगत् ॥ ३॥
शिवेनवचसा । त्वागिरिशाच्छावदाम
सि ॥ यथानꣳसर्व्वमिज्जगदयक्ष्मꣳसुमना

ऽअसंत् ॥४॥ अद्धयंवोचदधिवक्ताप्रंथमो दैव्योंभिषक् ॥ अहींश्चसर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वांश्चयातुधान्योधराचीः परांसुव ॥ ५ ॥ असौयस्ताम्म्रोऽअंरुणऽउतबभ्रुःसुमङ्गलंः ॥ येचैनꣳरुद्राऽअभितोंदिक्षुश्रिताः

सहस्रशोवैषाꣳहेडईमहे ॥ ६ ॥ असौयो
वसर्प्पतिनीलग्रीवोविलोहितः ॥ उतैनं
ग्गोपाऽअदृश्रन्नदृश्रन्नुदहार्य्युꣳसदृष्टो
मृडयातिनः ॥ ७ ॥ नमोस्तुनीलग्रीवा
यसहस्राक्षायमीढुषे ॥ अथोयेऽअस्यस

पि० २६ त्वानोहन्तेभ्योकरन्नमः ॥ ८ ॥ प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरार्त्न्योर्ज्याम् ॥ याश्च तेहस्तऽइषवःपराताभगवोवप ॥ ९ ॥ विज्यन्धनुः । कपर्दिनोविशल्योबाणं वाँ २ऽउत ॥ अनेशन्नस्ययाऽइषवऽ सू० २६

आभुरंस्यनिषङ्गधिः ॥ १० ॥ यातें ॥
हेतिर्म्मीढुष्टमहस्तेबभूवंतेधनुः ॥ तया
स्मान्विश्वतस्त्वमंय क्ष्मयापरिंभुज
॥ ११ ॥ परिंतेधन्वंनोहेतिरस्मान्वृंण
क्तुविश्वतः ॥ अथोयऽइंषुधिस्तवारेऽअ

पि० स्मन्निधौहितम् ॥ १२ ॥ अवतत्यधनु स्व०
२७ ष्ट्वꣳसहंस्राक्षशतेषुधे ॥ निशीर्य्यशल्या
नाम्मुखाशिवोनः÷सुमनाभव ॥ १३ ॥
नमस्तऽआयुधायानातताय धृष्णवे ॥
उभाभ्यामततेनमोबाहुभ्यान्तवधन्वने २७

॥ १४ ॥ मानोमहान्तमुतमानोऽअर्भ्भक
म्मानऽउक्षन्तमुतमानऽउक्षितम् ॥ मा
नोवधीः पितरम्मोतमातरम्मानः प्रिया
स्तन्वोरुद्ररीरिषः ॥ १५ ॥ मानस्तोक ॥
तनयेमानऽआयुषिमानोगोषुमानो ऽअ

पि० श्वेषुरीरिषꣳ ॥ मानोव्वीरान्त्रुद्रभामिनोव्व सू०
२८ धीर्हविष्मन्तꣳसदमित्त्वाहवामहे ॥१६॥
नमोहिरण्यबाहवे । सेनान्येदिशाञ्चपतं
येनमोनमोव्वृक्षेब्भ्योहरिकेशेब्भ्य ꣳ पशु
नाम्पतयेनमोनमꣳ शुष्मिपञ्जरायत्विषीं २८

मतेपथीनाम्पतयेनमोनमोहरिकेशायोप
वीतिनेपुष्टानाम्पतयेनमोनमो बभ्लुशाय
॥ १७ ॥ नमोबब्भ्लुशाय । व्याधिनेन्ना
नाम्पतयेनमोनमोभवस्यहेत्यैजगतांम्प
तयेनमोनमोरुद्रायाततायिनेक्षेत्राणाम्प

पि० तेयेनमोनमः ÷ सुतायाहन्त्यैवनानाम्पतं सू०
२६ येनमोनमोरोहिताय ॥ १८ ॥ नमोरोहि
ताय । स्थपतयेवृक्षाणाम्पतयेनमोनमौ
भुवन्तयेवारिवस्कृतायौषधीनाम्पतयेन
मोनमोमन्त्रिणेवाणिजायकक्षाणाम्पतं २६

येनमोनमऽउच्चैर्घोषायाक्रन्दयंतेपत्ती
नाम्पतंयेनमोनमः÷कृत्स्नायुतयां ॥ १९ ॥
नमः÷कृत्स्नायुतया । धावंतेसत्त्वंनाम्पतं
येनमोनमः सहंमानायनिर्व्याधिनंऽआ
र्व्याधिनींनाम्पतंयेनमोनमोनिषङ्गिणेक

पि० ३० कुभायंस्तेनानुम्पतंयेनमोनमौनिचेरवै परिचरायारण्यानुम्पतंयेनमो नमोव्वञ्चे ते॥ २०॥ नमोव्वञ्चते । परिव्वञ्चतेस्तायु नाम्पतंयेनमोनमौनिषङ्गिणं ऽइषुधिमते तस्कंराणुम्पतंयेनमोनमं÷सृकायिभ्यो

सू० ३०

जिघां ७ सह्योमुष्ष्णुताम्पतयेनमोनमौ
सिमह्योनक्षुञ्चरंह्योविकृन्तानाम्पतयेन
मं÷॥२१॥नमंऽउष्ष्णीषिणेगिरिचरायकु
लुञ्चानाम्पतयेनमोनमं ऽ इषुमह्योधन्वा
यिभ्यश्चवोनमोनमंऽआतन्वानेभ्यं ÷

पि० ३१ प्रतिदधानेभ्यश्चवोनमोनमऽआयच्छुच्योस्यंच्यश्चवोनमोनमोविसृजध्वं ÷॥२२॥ नमोविसृजध्वोविद्यंच्यश्चवोनमोनमः ÷ स्वपच्योजाग्रंच्यश्चवोनमोनमः शयानेभ्यऽआसीनेभ्यश्चवोनमोनमस्तिष्ठंच्यो सू० ३१

धावंद्भ्यश्चवोनमोनमः÷सुभाऽभ्यः÷॥२३॥
नमः÷सुभाऽभ्यः÷।सुभापंतिऽभ्यश्चवोनमो
नमोश्वेऽभ्योश्वं पतिऽभ्यश्चवोनमोनमः ऽ
आव्याधिनीऽभ्योविविद्ध्यंन्तीऽभ्यश्चवोन
मोनमऽउगंणाऽभ्यस्तृ६ꣳहतीऽभ्यश्चवोन

पि० ३२ मो॒नमो॑ गु॒णेब्भ्य॑ः ॥२४॥ नमो॑ गु॒णेब्भ्यो॑ गु॒णप॑तिब्भ्यश्च वो॒नमो॒ नमो॒ व्रात॑ेब्भ्यो॒ व्रात॑पतिब्भ्यश्च वो॒नमो॒ नमो॑ गृ॒त्सेब्भ्यो॑ गृ॒त्सप॑तिब्भ्यश्च वो॒नमो॒ नमो॒ विरू॑पेब्भ्यो॒ विरू॑पेब्भ्यश्च वो॒नमो॒ नम॑ः सेना॑ब्भ्य॑ः ॥२५॥ सू० ३२

सेनानिभ्यश्चवोनमोनमोरथिभ्योऽअर
थेभ्यश्चवोनमोनमः ÷ क्षत्तृभ्यः ÷ सङ्ग्र
हीतृभ्यश्चवोनमोनमोमहद्भ्योऽअर्भकेभ्यश्चवोनमः÷ ॥२६॥ [५]॥ नमस्त
क्षभ्योरथकारेभ्यश्चवोनमोनमः कुलाल

लेब्भ्यः कुर्म्मारेब्भ्यश्चवोनमोनमोनिषा
देब्भ्यः÷पुञ्जिष्टेब्भ्यश्चवोनमोनमः÷श्वनि
ब्भ्योमृगयुब्भ्यश्चवोनमोनमः श्वब्भ्यः÷
॥ २७ ॥ नमः श्वब्भ्यः श्वपतिब्भ्यश्चवोन
मोनमोभवायचरुद्रायचनमः÷शर्व्वायच

पशुपतयेचनमोनीलग्रीवाय चाशितिक
ण्ठायचनमः÷कपर्दिनै ॥ २८ ॥ नमः÷
कपर्दिनै ॥ च्युष्तकेशायचनमः÷सहस्रा
क्षायंचशतधन्वनेचनमोगिरिशायंच
शिपिविष्टायंचनमोमीढुष्टमायचेषुमतेच

पि० नमौह्रस्वाय ॥ २९ ॥ नमौह्रस्वाय । च सू०
३४ वामनायचनमौबृहतेचवर्षीयसे चनमौ
वृद्धायचसवृधेचनमोग्र्यायचप्रथमायच
नमऽआशवे ॥ ३० ॥ नमऽआशवे ।
चाजिरायचनमःशीघ्र्यायचशीभ्याय ३४

चुनमुऽऊर्म्म्यायचावस्वन्न्यायचुनमौना
देयायंचुद्वीप्यायच॥३१॥नमौज्ज्येष्ठायं।
चकनिष्ठायंचुनमः÷पूर्व्वजायंचापरजायंच
नमौमध्यमायंचापगल्भायंचुनमौजघु
न्न्यायचबुध्धन्न्यायचुनमुःसोब्भ्यायं।३२।

पि० ३५ नमः॑सोब्भ्यां॑य ॥ चप्प्रतिसु॒र्य्यायचुनमो॒ याम्म्यांयचक्षेम्म्यांयचुनमः॑ श्लोक्क्यां यचावसान्न्यायचुनमंऽउर्व्व्र्य्यायचुखल्य्यां यचुनमोव्वन्न्यांय ॥ ३३ ॥ नमोव्वन्न्यांय। चुकक्ष्यांयचुनमं÷श्रवायंचप्प्रतिश्श्रवायं सू० ३५

च्चनमंऽआशुषेणायचाशुरंथायचनमुः शू
रांयचावभेदिनेचनमोबिल्म्मनें ॥ ३४ ॥
नमोबिल्म्मनेचकवचिनेचनमोवर्म्मिणे
चवरूथिनेचनमं÷ श्श्रुतायंचश्श्रुतसेना
यंचनमोदुन्दुभ्यायचाहनन्याय चनमो

धृष्णवे ॥ ३५ ॥ नमो धृष्णवे । च प्रमृशा
यं च नमो निषङ्गिणे चेषुधिमते च नमस्ती
क्ष्णेषवे चायुधिने च नमः ÷ स्वायुधाय च सु
धन्वने च ॥ ३६ ॥ नमः स्रुत्याय । च प

त्थ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः

कुल्यायचसरस्यायचनमौनाद्यायचवैशन्तायचनमःकूप्यायं ॥ ३७ ॥ नमः कूप्यायं । चावट्यायचनमोवीद्र्यायं चातप्यायचनमोमेघ्यायचाभ्रद्युत्याय चनमोवर्ष्यायचावर्ष्यायचनमोवात्यां

य ॥ ३८ ॥ नमोव्वात्याय । चरेष्म्याय च नमौव्वास्तव्याय चव्वास्तुपाय चनमः सोमा
यचरुद्राय चनमस्ताम्म्राय चारुणाय चन
मः शङ्गवे ॥३९॥ नमः शङ्गवे । चपशु प
तये चनमऽउग्राय चभीमाय चनमोग्रेव

धायंचदूरेवधायंचनमोहन्तेचहनीयसेच
नमोव्वृक्षेब्भ्योहरिकेशेब्भ्योनमस्तारायं
।४०। नमः÷शम्भवायं। चमयोभवायंचन
मः÷शङ्कायंचमयस्कायंचनमः÷शिवा
यंचशिवतरायच॥४१॥नमुःपार्य्यायचा

पि० ३८ वाय्यायचनमः प्रतरणायचोत्तरणाय चनमस्तीर्थ्यायचकुल्यायचनम ६ श ष्प्यायचफेन्यायचनमः सिकत्याय ॥ ४२ ॥ नमः सिकत्यायचप्रवाह्यायच नमः किंशिलायचक्षयणायचनमः

सू० ३८

कपर्दिनेचपुलस्तयेचनमऽइरिण्यायचप्र
पत्थ्यायचनमोव्रज्यांय ॥ ४३ ॥ नमोव्र
ज्यांय। चगोष्ठ्यांयच नमस्तल्प्यांयचगे
ह्यांयच नमोह्रदय्यायचनिवेष्प्यायच न
मः काट्यांयचगह्वरेष्ठायंचनमः शुष्क्यां

य॥ ४४॥ नमः शुष्क्यांय । चहरित्याय चनमः ÷ पाꣳसव्याय चरजस्याय चनमो लोप्याय चोलप्याय चनमऽऊर्व्याय चसूर्व्याय चनमः ÷ पर्ण्याय ४५ नमः ÷ पर्ण्याय चपर्णशदाय चनमऽउद्गुरमाणाय चाभि

घृतेचुनमंऽआखिदुतेचंप्रखिदुतेचुनमंऽ
इषुकृद्भ्योधनुष्कृद्भ्यश्चवोनमोनमोवः
किरिकेभ्योदेवानाꣳ हृदयेभ्योनमोवि
चिन्वत्केभ्योनमोविक्षिणत्केभ्योनमं
ऽआनिर्हतेभ्यः ॥ ४६ ॥ द्रापेऽअन्धस

स्पतेदरिंद्रनीलंलोहित ॥ आसाम्प्रजा
नांमेषाम्पंशूनाम्माभेर्म्मारोङ्मोचंनुः किं
ञ्चनामंमत् ॥ ४७ ॥ इमारुद्रायं । तव
सैंकपर्दिनेक्षयद्वीरायप्रभंरामहेमतीः ॥
यथाशमसंद्विपदेचतुंष्पदेविश्वंम्पुष्टङ्गा

मेऽअस्मिन्नंनातुरम् ॥ ४८ ॥ यातें। रुद्र
शिवातनूश्शिवाविश्वाहाभेषजी ॥ शिवा
रुतस्यभेषजीतयानोमृडजीवसे ॥ ४९ ॥
परिनोरुद्रस्यहेतिर्व्वृणक्तुपरित्वेषस्यदुर्म्म
तिरघायोः ॥ अवस्थिरामघवद्भ्यस्त

पि० ४१ नुष्ठ्वमीढ्वस्तोकायतनंयायमृड ॥५०॥ सू० ४१
मीढुष्टमशिवंतम॥शिवोनः सुमनाभव॥
परमेवृक्षऽआयुधान्निधाय कृत्तिंवसानऽ
आचरपिनाकम्बिभ्रदागहि॥५१॥विकि
रिद्रविलोहित । नमस्तेऽअस्तुभगवः॥ ४१

यास्तेसहस्रꣳहेतयोन्यमु स्मान्निवप
न्तुताः ॥५२॥ सहस्राणिस हस्रशोबाह्वो
स्तवहेतयः ॥ तासामीशानोभगवःपरा
चीनामुखाकृधि ॥५३॥ असङ्ख्यातासह
स्राणि । येरुद्राऽअधिभूम्यांम् ॥ तेषाꣳ

सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥५४॥ अस्मिन्नन्महत्यर्ण्णवेन्तरिक्षे भवाऽअधिः ॥ तेषाꣳसहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ५५ ॥ नीलग्रीवाःशितिकण्ठादिवꣳरुद्राऽउपश्रिताः ॥ तेषाꣳ

सहस्रयोजनेवधन्वानितन्न्मसि ॥ ५६ ॥
नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वाऽअधः क्षं
माचराः ॥ तेषाꣳसहस्रयोजनेवधन्वां
नितन्न्मसि ॥ ५७ ॥ येवृक्षेषु । शष्पि
ञ्जरानीलग्रीवाविलोहिताः ॥ तेषाꣳसह

पि० स्रयोजुनेवुधन्वांनितन्न्मासि ॥ ५८ ॥ सू०
४३ येभूतानामधिपतयोव्विशिखासः÷ कपर्द्दि
नः÷ ॥ तेषा१ंसहस्रयोजुनेवुधन्वांनित
न्न्मासि ॥ ५९ ॥ येपुथाम्पथिरक्षंयऽएल
बृदाऽआंयुर्य्युधः÷ ॥ तेषा१ंसहस्रयोजु ४३

नेवधन्न्वानितन्न्मसि ॥ ६० ॥ येतीर्था
नि । प्रचरन्तिसृकाहस्तानिषङ्गिणः ॥
तेषाꣳसहस्रयोजनेवधन्न्वानितन्न्मसि
॥६१॥ येन्नेषु । विविध्यन्तिपात्रेषुपिबन्तोज
जनान् ॥ तेषाꣳसहस्रयोजनेवधन्न्वानि

पि० तन्मसि॥ ६२॥ षऽएतावन्तश्चभूयांꣳ सं०
४४ सश्चदिशोरुद्राविंतस्थिरे ॥ तेषांꣳसह
स्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ६३॥ न
मोस्तु। रुद्रेभ्योयेदिवियेषांवर्षमिषवः॥
तेभ्योदशप्राचीर्दशंदक्षिणादशंप्रतीची ४४

र्दशोदींचीर्दशोर्द्धाः ॥ तेभ्योनमोऽअस्तु
तेनोवन्तुतेनोमृडयन्तुतेयन्द्विष्मोयश्च
नोद्वेष्टितमेषाञ्जम्भेदध्मः ॥६४॥ नमो
स्तु। रुद्रेभ्योयेन्तरिक्षेयेषांवातऽइषवः॥
तेभ्योदशप्राचीर्दशंदक्षिणादशंप्रतीची

र्दशोदीचीर्दशोर्द्धा३ ॥ तेभ्योनमोऽअस्तु तेनोवन्तुतेनोमृडयन्तुतेयन्द्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितमेषाञ्जम्भेदध्मः ॥ ६५ ॥ नमोस्तु । रुद्रेभ्योयेपृथिव्यांयेषामन्नमिषवः ॥ तेभ्योदशप्राचीर्दशंदक्षिणादशं

प्रतीचीर्हशोदींचीर्हशोर्द्धाः ॥ तेभ्योन
मोऽअस्तुतेनोवन्तुतेनोमृडयन्तुतेयन्द्वि
ष्मोयश्चनोद्वेष्टितमैषाञ्जम्भेदध्मः ६६

अथ शतपथ ब्राह्मणम्

हरिः ॐ पयऽआहुतयो ह वाऽएता देवानाम् ।

षि० ऋचः स य ऽ एवं विद्वानृचोऽहरहः स्वाध्यायमधीते पयऽआहुतिभिरेव तद्देवांस्तर्पयति तृऽएनं तृप्तास्तर्पयन्ति योगक्षेमेण प्राणेन रेतसा सर्वात्मना सर्व्वाभिः पुण्याभिः सम्पद्भिर्घृतकुल्या मधुकुल्याः पितॄन्त्स्वधाऽअभिवहन्तिऽआज्याहुतयो ह वाऽएता देवानाम्। यद्यजूꣳषि स य ऽ एवं विद्वान्यजूꣳष्यहरहः स्वाध्यायमधीतेऽआज्याहुतिभिरेव तद्देवांस्तर्पयति तृऽएनं

सू० ४६

तृप्ता॒स्तर्पय॑न्ति॒ योग॑क्षेमेण॒ प्राणे॑न॒ रे॒तसा॒ सर्व्वा॑त्म॒ना
स॒र्व्वाभिः॑ पुण्या॒भिः॑ सम्प॒द्भिर्घृ॑तकुल्या॒ मधु॑कुल्या॒ः॑ पि
तॄ॒न्त्स्व॒धाऽ अभि॒व॒हन्ति । सोमा॑हुत॒यो ह॒ वा॒ऽए॒ता
दे॒वा॒नाम् । यत्सा॒मानि॒ स यऽ॒ एवं॑ विद्वान्त्सा॒मान्य॒ह
रह॒ः स्वाध्याय॒मधी॑ते॒ सोमा॑हुति॒भिरे॒व त॒द्दे॒वां स्तर्प
यति॒ त॒ऽए॒नं॒ तृप्ता॒स्तर्पय॑न्ति॒ योग॑क्षेमेण॒ प्राणे॑न॒ रे॒तसा
सर्व्वा॑त्म॒ना स॒र्वाभिः॑ पुण्या॒भिः॑ सम्प॒द्भिर्घृ॑तकुल्या

पि० ४७ मधुकुल्याः पितॄन्त्स्वधाऽअभिहवन्ति। मेदऽआहुतयो हवा एता देवानाम्। यदथर्वाङ्गिरसःस यऽएवं विद्वान थर्वाङ्गिरसोऽहरहः स्वाध्यायमधीते मेदऽआहुतिभिरेव तद्देवांस्तर्पयति तऽएनं तृप्तास्तर्पयन्ति योगक्षेमेण प्राणेन रेतसा सर्व्वात्मना सर्वाभिः पुण्याभिः सम्प द्भिर्घृतकुल्या मधुकुल्याः पितॄन्त्स्वधाऽअभिवहन्ति। मध्वाहुतयो ह वाऽएता देवानाम्। यदनुशासनानि

सू० ४७

विद्या वाकोवाक्यमितिहासपुराणं गाथा नाराशꣳस्यः
स यऽएवं विद्वाननुशासनानि विद्यावाकोवाक्यमिति
हासपुराणं गाथा नाराशꣳसीरित्यहरहः स्वाध्यायम
धीते मध्वाहुतिभिरेव तद्देवाँस्तपर्यति तऽएनं तृप्ता
स्तर्पयन्तिषोगक्षेम्रेणप्राणेनरेतसासर्वात्मना सर्व्वा
भिः पुण्याभिः सम्पद्भिर्घृतकुल्या मधुकुल्याः
पितॄन्त्स्वधाऽअभिवहन्ति । तस्य वाऽएतस्य ब्रह्मय

ञ्स्य। चत्वारो वषट्कारा यद्वातो वाति यद्विद्योतते
यत्स्तनयति यदवस्फूर्जति तस्मादेवंविद्वाते वाति
विद्योतमाने स्तनयत्यवस्फूर्जत्यधीयीतैववषट्कारा
णामच्छम्बषट्कारायाति ह वै पुनर्मृत्युं मुच्यते
गच्छति ब्रह्मणः सात्मताꣳसचेदपि प्रबलमिव नश
क्नुयादप्येकं देवपदमधीयीतैव तथा भूतेभ्यो न हीयते
हरिः ॐ अथातः स्वाध्याय प्रशꣳसा॥ इतिपितृसूक्तम्

* दानमण्डलबाट प्रकाशित पुस्तकहरू *

छोरीको गुनासो—कथाहा रूपि प्रवाहाले छताछुल्ल आनन्दाश्रुले प्रवाहित गराइ दिनेछ। कस्को पत्थरको छाति होलाकि जस्ले आद्योपान्त यो पुस्तक पढ्दा आनन्दाश्रु न वहाउलान् अर्थात् आँशु आउला। मूल्य ।=)

निवेदनमञ्जरी—अत्यन्त गम्भीर भक्ति रूपि कथाहाले प्रवाहितछ। मूल्य ।)

रुद्री—पूर्वाङ्ग-उत्तराङ्ग पूजाविधि सहीत ग्लेज कागज वम्बई टाइपमा हालसाछापियेको शुद्ध सं ॥=)

अवतरणिकासङ्ग्रहः—भागवतको अध्याय अध्यायको कथा संपूर्ण येसवाट उठान्छ। मू. ।)

पे. [illegible]सूक्त— मूल्य ॥=)

'यथार्थ बोध [illegible]—[illegible] १३ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]